

Eixugar-se

(ALDC, III, 671. *Eixugar-se*)

L'enunciat respon al complement de la frase dita per l'investigador: "Després que un s'ha mullat, ha de...".

La resposta *eixugar-se* domina quasi tot el territori, amb petites var. fonètiques (*eixugà-se*, *eixugà's*; *xugar-se*, amb afèresi vocàlica; *eixuar-se*, amb pèrdua de la -g-intervocàlica en contacte amb una vocal velar, pròpia sobretot del val.) o sintàctiques (*s'eixugar*, pròpia del ross.; veg. mapa 330). El verb deriva del llat. tardà *EXSUCARE* 'deixar sense suc, eixugar, assecar'. Ha rebut la competència de *assecar-se*, documentat des de 1803 (però l'antònim *dessecar* ja és del s. XV), amb la freqüent var. *secar-se*, der. de *sec* (< llat. *SICCU*): els significats d'ambdós verbs (*eixugar*

'assecar [una cosa mullada] passant-hi quelcom que s'emporti la humitat' i *assecar* 'llevar la humitat d'una cosa', *DIEC*) facilitaven la seva interferència.

Torcar-se, que trobem en punts valencians i que associa el sema de 'fregar', és der. verbal del llat. vg. **TORCA* 'torcedura, feix d'herbam o draps retorçats o caragolats' (var. del llat. cl. *TORQUES* 'collar', der. de *TORQUERE* 'torçar, caragolar'). Altres mots secundaris, aproximatiu, són *s'esponjar* 3, der. de *esponja* (< llat. *SPONGIA*), per la seva capacitat d'absorció; *fregar-se* 151 (< llat. *FRICARE*); *llimpiar-se* 190, pres del cast. *limpiarse*; *sacar-se la banyadura* 87, també del cast. *Eixugar-se* és el mot normatiu des del *DG₁*, 1932.

